

Θεματική Ενότητα: Ιστορία της Φυσικής Αγωγής & του Αθλητισμού Προφορικές Ανακοινώσεις 20ου Διεθνούς Συνεδρίου Φυσικής Αγωγής & Αθλητισμού

Section: History of Physical Education & Sport Oral Presentations of the 20th International Congress on Physical Education & Sport

15655

ΤΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΔΙΑΠΙΣΤΩΘΗΚΑΝ ΓΙΑ ΤΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΦΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΙΚΟΣΙ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ ΤΟΥ ΤΕΦΑΑ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ

Σεραφειμίδης Ι.

Χριστοπούλου 8, 54635, Θεσσαλονίκη

serafioannis@hotmail.gr

CURRENTS ON SCHOOL PHYSICAL EDUCATION IN THE ANNOUNCEMENTS THROUGHOUT THE TWENTY INTERNATIONAL CONGRESSES BY THE DPESS OF DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE

I. Serafimidis

Christopoulou 8, 54635, Thessaloniki

Επειδή παρακολούθησα και τα δεκαεννέα διεθνή συνέδρια Φυσ. Αγωγής και Αθλητισμού, και τώρα το εικοστό – ιδιαίτερα την ενότητα της σχολικής Φυσ. Αγωγής – που οργάνωσε το ΤΕΦΑΑ Κομοτηνής (1993-2012), και μάλιστα έκανα είκοσι ανακοινώσεις, μία σε κάθε συνέδριο, γι' αυτό ο στόχος και το περιεχόμενο της ανακοίνωσης αυτής επικεντρώνονται τόσο στις διάφορες τάσεις που διαπιστώθηκαν στη θεματική της σχολικής Φυσ. Αγωγής, μέσα από τις σχετικές ανακοινώσεις που έγιναν, όσο και στο συνοπτικό σχολιασμό (κριτική), των τάσεων αυτών. Συγκεκριμένα, οι κυριότερες τάσεις που διαπιστώθηκαν – και στις οποίες προτείνονταν από τους υποστηρικτές τους να υποκαταστήσουν το σύνολο ή ένα μέρος από τους στόχους, το περιεχόμενο, τη μεθοδολογία διδασκαλίας, την οργάνωση του μαθήματος της σχολικής Φυσ. Αγωγής κ.ά. – ήταν επιγραμματικά οι εξής: 1. «Οι Βιολογικές προσαρμογές», 2. «Η Κινητική μάθηση», 3. «Η Ολυμπιακή παιδεία», 4. «Η Αγωγή υγείας», 5. «Η Διαθεματικότητα», 6. «Η Ψυχοκινητική», 7. «Οι ψυχολογικές, παιδαγωγικές και ηθικές εφαρμογές», 8. «Οι Δεξιότητες ζωής», 9. «Η Καλλιπατεία» κ.ά. Συμπερασματικά: Όλες οι παραπάνω αναφερόμενες τάσεις ουσιαστικά είναι «ψευδοτάσεις», γιατί καλύπτουν ένα μέρος μόνο των στόχων και του περιεχομένου της σχολικής Φυσ. Αγωγής και κυρίως γιατί είχαν μικρή διάρκεια αποδοχής και εφαρμογής.

Λέξεις κλειδιά: αξιολόγηση, γυμναστικές τάσεις, σχολική Φυσική Αγωγή

15699

ΜΙΑ ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΤΩΝ ΑΠΟΨΕΩΝ ΤΟΥ ΓΙΟΧΑΝ ΧΟΥΪΖΙΝΓΚΑ ΚΑΙ ΤΟΥ ΦΡΕΙΔΕΡΙΚΟΥ ΝΙΤΣΕ ΓΙΑ ΤΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΚΑΙ ΤΟΝ ΑΓΩΝΑ

Καμέας Ν., Αλμπανίδης Ε.

Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Τ.Ε.Φ.Α.Α.

nkameas@gmail.com

A COMPARATIVE STUDY OF THE VIEWS OF JOHAN HUIZINGA AND FRIEDRICH NIETZSCHE ON GAME AND CONTEST

N. Kameas, E. Albanidis

Democritus University of Thrace, D.P.E.S.S.

Σκοπός της παρούσας εργασίας ήταν να μελετήσει συγκριτικά τις απόψεις του Ολλανδού ιστορικού Γιόχαν Χουϊζίνγκα (1872-1945) και του Γερμανού φιλόσοφου Φρειδερίκου Νίτσε (1844-1900) για το παιχνίδι και τον αγώνα αντίστοιχα. Ο Χουϊζίνγκα, παρουσιάζει τη θεωρία του για το παιχνίδι, στο βιβλίο του «Ο άνθρωπος και το παιχνίδι»

(Homo Ludens). Για τον Ολλανδό ιστορικό, το παιχνίδι αποτελεί την κινητήριου δύναμη κάθε μορφής πολιτισμού. Σύμφωνα με τον ίδιο, το πνεύμα του παιχνιδιού, ως ένα μυστικό στοιχείο μιας άλλης πραγματικότητας, διατρέχει την ανθρώπινη ιστορία, καθώς η δυναμική γένεσης του πολιτιστικού και κοινωνικού «γίνεσθαι» έχει παιγνιώδη χαρακτήρα. Ο άνθρωπος λαμβάνει μέρος στο παιχνίδι της δημιουργίας πολιτισμού ωθούμενος αρχικά από ένα έμφυτο ένστικτο παιχνιδιού. Για τον Χουίτζινγκα, παιχνίδι και αγώνας ταυτίζονται ως εκπολιτιστικές λειτουργίες, βάσει των κοινών χαρακτηριστικών τους: τα αυτόνομα χωρικά και χρονικά όρια της δραστηριότητας, η ορατή τάξη αυτής, οι ελεύθερα αποδεκτοί κανόνες έξω από τη σφαίρα της αναγκαιότητας ή της υλικής ωφελιμότητας, η έκσταση και ο ενθουσιασμός, η ιερότητα ή η εορταστικότητα κατά περίπτωση, και τέλος, η αίσθηση της έξαρσης και της έντασης που συνοδεύει τη δράση, για ν' ακολουθήσει η αγαλλίαση και η χαλάρωση. Τα παραπάνω, κατά τον Χουίτζινγκα, συνιστούν το αγωνιστικό μοντέλο του πολιτισμού. Στη φιλοσοφία του Νίτσε, ο αγώνας αποτελεί τη γενεσιουργό κοσμική αρχή και έχει τη δομή και τις αισθητικές προδιαγραφές του καλλιτεχνήματος της αρχαίας ελληνικής τραγωδίας. Για τον Νίτσε λοιπόν, ο αγώνας δεν αποτελεί πρωτίστως πολιτιστική λειτουργία, αλλά οντολογική δυνατότητα δημιουργίας. Επίσης, ο αγώνας, ορίζεται κυρίως από τα αρχέγονα ένστικτα, τη δύναμη και την ενέργεια των οποίων, μπορεί και μεταπλάθει λυτρωτικά σε έργα πολιτισμού. Έτσι, το «αγωνίζεσθαι» δύναται να βιωθεί μετα-φυσικά διά της αισθητικής, κάτι που για τον Χουίτζινγκα θεωρείται μη αποδεκτό, καθώς ο ιστορικός πιστεύει πως, το παιχνίδι δεν μπορεί να ορισθεί με ακρίβεια από αισθητική, βιολογική ή και λογική σκοπιά. Ο Χουίτζινγκα θεωρεί ότι η εγγενής ορμή για αγώνα εξαντλείται στην προσωπική ευχαρίστηση που προκύπτει από τη δικαίωση και την επιτυχία του αγωνιζόμενου στη δραστηριότητά του, γεγονός, που έρχεται σε αντίθεση με τη νιτσεική θεωρία περί αγώνος, σύμφωνα με την οποία, η πνευματική-οντολογική ανέλιξη του ανθρώπου στο επίπεδο της μεγαλοφυΐας επιτυγχάνεται χάρη στον αγώνα. Εν κατακλείδι, παρά τις διαφορές ανάμεσα στις απόψεις μεταξύ του Ολλανδού ιστορικού Χουίτζινγκα και του Γερμανού φιλοσόφου Νίτσε, η παρουσία του πνευματικού στοιχείου στην τάση του ανθρώπου για «παίζειν» και «αγωνίζεσθαι», αποτελεί, γενικά, κοινό τόπο και στους δύο συγγραφείς.

Λέξεις κλειδιά: Πνεύμα, Παιχνίδι, Αγώνας

15705

ΟΙ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ Ο ΑΙΣΘΗΤΙΚΟΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, ΥΠΟ ΤΟ ΠΡΙΣΜΑ ΤΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΤΟΥ ΦΡΕΙΔΕΡΙΚΟΥ ΝΙΤΣΕ

Καμέας Ν., Αλμπανίδης Ε.

Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Τ.Ε.Φ.Α.Α.

nkameas@gmail.com

THE SPIRITUAL DIMENSIONS AND THE AESTHETIC ORIENTATION OF ATHLETICS, IN THE LIGHT OF FRIEDRICH NIETZSCHE'S PHILOSOPHY

N. Kameas, E. Albanidis

Democritus University of Thrace, D.P.E.S.S.

Σκοπός της παρούσας εργασίας ήταν η διερεύνηση, η ανάλυση και η ερμηνεία των απόψεων του γερμανού φιλοσόφου Φρίντριχ Νίτσε σχετικά με τις πνευματικές συνιστώσες του «αθλητικού γίνεσθαι». Ακόμα, μελετήθηκε η οντολογική-αισθητική σχέση μεταξύ του αθλητισμού και της τέχνης, αλλά και η δυνατότητα ανόδου του πνεύματος-διά της άθλησης-έως και τα επίπεδα της μεγαλοφυΐας. Χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος της φιλοσοφικής έρευνας στη φυσική αγωγή. Ο Νίτσε θεωρεί πως ο αθλητισμός, ως εκδήλωση της ανθρώπινης ύπαρξης, αποτελεί ένα ακόμα επί-φαινόμενο αποτύπωμα της βαθύτερης ενστικτώδους τάσης για «αγωνίζεσθαι». Η ενδότερη ορμή του ανθρώπου για αγώνα, είναι η γενεσιουργός αιτία του αθλητισμού. Από τη θεωρία του Νίτσε περί αγώνα, τεκμαίρεται, πως και στον αθλητισμό-εκτός των άλλων-πραγματώνεται τελικώς, «φυσικώ τω τρόπω», η δυνατότητα προώθησης του πνεύματος στο πεδίο της μεγαλοφυΐας. Βεβαίως, οι συγκινήσεις του αθλητισμού αφορούν την ολότητα της ανθρώπινης ύπαρξης. Το σώμα συμμετέχει στην άθληση, χωρίς να υπολείπεται του πνεύματος και της διανοίας. Σε συνδυασμό λοιπόν και με την παραπάνω ολιστική θεώρηση, κατευθυνόμεστε στην απώτατη επιδίωξη της φύσης, στην αισθητική-οντολογική εξύψωση του ατόμου: το ωραίο της μορφής του αγώνα συναντά το υψηλό του αθλητικού φρονήματος, οδηγώντας στην υπέρβαση της συνθήκης της εξωτερικής πραγματικότητας. Τούτη η προοπτική επικοινωνίας με το θεϊκό στον αθλητισμό, έχει επισημανθεί από την αρχαιότητα, κυρίως μέσα από το μεταφυσικό στοιχείο της ιερότητας-θρησκευτικότητας των αγώνων. Στον Νίτσε όμως, η ποιότητα της υπέρβασης του ανθρώπινου στοιχείου, έχει απολύτως αισθητικό χαρακτήρα και όχι θρησκευτικό ή ηθικό. Ο οντολογικός προσανατολισμός του αθλητισμού είναι αισθητικός και υπ' αυτή την έννοια ο αθλητισμός, πρωτίστως ως

* Η συμμετοχή στο συνέδριο με προφορική ανακοίνωση πιστοποιείται από το παρόν ηλεκτρονικό αρχείο.

* The participation in the congress with an oral presentation is certified through this electronic file.

καλλιτέχνημα (αλλά και ως παιδευτική εμπειρία), εφόσον δεν εκτρέπεται από την αυθεντική του πορεία-κάτι που συμβαίνει σήμερα στα πλαίσια του επαγγελματικού αθλητισμού-μπορεί να οδηγήσει σε υψηλότερα επίπεδα του πραγματικού. Το αγωνίζεσθαι, αποτελεί, αφενός ένα χώρο δημιουργικής εκφόρτισης των εγγενών παθών και αφετέρου μια διεργασία μορφοποίησης των ανθρώπινων δυνατοτήτων. Έτσι, ο αγώνας, φέρει εντός του τόσο τη δυναμική της κίνησης, όσο και την αρμονία και το ρυθμό της γένεσης ενός δράματος (πράξης) μεταρσίωσης, στοιχεία επίσης καλλιτεχνικά. Το «γίνεσθαι» λοιπόν του αθλητισμού στην ουσία του, προσεγγίζει την προοπτική της τέχνης, κυρίως της αρχαίας ελληνικής τραγωδίας, υπό την έννοια της πνευματικής ανάπτυξης-ανάτασης του υποκειμένου, η οποία επιτυγχάνεται με την ενεργητική σύμπραξη ολόκληρου του ανθρώπινου δυναμικού: σωματικού, συναισθηματικού, νοητικού και πνευματικού. Ως εκ τούτου, η πνευματική κορύφωση του ανθρώπου, μπορεί να πραγματωθεί χάρη στη φυσική δράση του αθλητισμού ως καλλιτεχνήματος.

Λέξεις κλειδιά: Αθλητισμός, Αισθητική, Οντολογία

15856

ΠΑΠΥΡΟΙ ΜΕ ΑΝΑΦΟΡΕΣ ΣΕ ΑΘΛΗΤΙΚΑ ΔΡΩΜΕΝΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΗ ΑΙΓΥΠΤΟ

Σαμαρά Α., Αλμπανίδης Ε.

Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Τ.Ε.Φ.Α.Α.

katniksam@yahoo.gr

PAPYROI WITH REFERENCES TO ATHLETIC DROMENA FROM HELLENISTIC EGYPT

A. Samara, E. Albanidis

Democritus University of Thrace, D.P.E.S.S.

Η παρούσα εργασία ανακοίνωση αποτελεί κομμάτι μιας ευρύτερης προσπάθειας αποτύπωσης του αθλητικού γίνεσθαι κατά την ελληνιστική περίοδο (π. 300-30 π.Χ.) το οποίο επηρεάζεται κατά βάση από τη μεγάλη εξάπλωση των ελληνικών πόλεων μετά τις κατακτήσεις του Αλεξάνδρου, την επιμειξία με τους γηγενείς πληθυσμούς, την ανάγκη να προσδιοριστούν οι Έλληνες πολιτισμικά και όχι φυλετικά και τις σκοπιμότητες της εκάστοτε εξουσίας. Η Αίγυπτος υπήρξε σταυροδρόμι όπου συναντήθηκαν πολλές εθνότητες ακόμα και πριν από τον Αλέξανδρο, ωστόσο μετά την κατάκτησή της, τη συνακόλουθη ίδρυση του πτολεμαϊκού βασιλείου και την ίδρυση της Αλεξάνδρειας εκατοντάδες χιλιάδες Έλληνες εγκαταστάθηκαν στην Αίγυπτο μετατρέποντάς την ουσιαστικά σε ελληνικό κράτος. Ενώ στα άλλα ελληνιστικά κράτη οι Έλληνες εγκαταστάθηκαν κυρίως στα αστικά κέντρα, στην Αίγυπτο, ήδη από την αρχή της πτολεμαϊκής περιόδου, εγκαθίστανται σε εξίσου μεγάλους αριθμούς και σε μικρότερες πόλεις της χώρας αλλά και σε χωριά, δημιουργώντας κοινότητες με θεσμούς ανάλογων αυτών των ελληνικών πόλεων, μέσω των οποίων διατηρήθηκε η ελληνικότητά τους, παρά τη στενή επαφή με τους αυτόχθονες. Φυσικά, αυτοί οι θεσμοί, κάτω από το μοναρχικό καθεστώς, είχαν κυρίως εκπαιδευτικό παρά πολιτικό χαρακτήρα. Για παράδειγμα, σαν συνέχεια της ιδιωτικής διδασκαλίας, ο θεσμός του Γυμνασίου παρείχε ελληνική παιδεία στους νέους αν και φτάνουν αργότερα να αφιερώνονται τα Γυμνάσια, θεματοφύλακες της ελληνικότητας, σε καθαρά αιγυπτιακές θεότητες. Γυμνάσια στην Αίγυπτο ιδρύθηκαν σε όλες τις μεγάλες πόλεις, αλλά και τις κωμοπόλεις, και πολλές φορές ακόμα και σε μικρότερα χωριά, μέχρι και στα πιο απομακρυσμένα σημεία της χώρας, όπως π.χ. στην Ελεφαντίνη. Μαζί με τα γυμνάσια ήρθε στην Αίγυπτο και ο θεσμός της Εφηβείας. Εξαιρετική πηγή για τη μελέτη της περιόδου αποτελούν οι πάπυροι οι οποίοι στάθηκαν αφορμή να ασχοληθούν πολλοί μελετητές με μείζονα κοινωνικά θέματα αλλά και με τα trivium της καθημερινότητας καθώς αποτελούν άμεσο τρόπο να εισχωρήσουμε στη ζωή του απλού ανθρώπου -αν και, δυστυχώς, οι πληροφορίες που παρέχουν είναι συχνά ελλιπείς και περιορισμένες τοπικά. Ενδιαφέρον είναι το γεγονός πως οι πτολεμαϊκοί πάπυροι από την Αλεξάνδρεια σπανίζουν. Αναφορικά με την περίοδο 300-30 π.Χ. έχουν δημοσιευθεί 6578 πάπυροι. Από αυτούς όσοι αναφέρονται στα πράγματα του αθλητισμού δεν είναι περισσότεροι από 20. Θα πρέπει να ληφθεί δε υπόψη και το γεγονός πως υπάρχουν πάπυροι με αθλητικό περιεχόμενο οι οποίοι δε μπορούν να χρονολογηθούν, επομένως ίσως ο συνολικός αριθμός να είναι λίγο μεγαλύτερος. Ο -από στατιστική άποψη- σχετικά μικρός αριθμός (<20) χρήζει ανάλυσης, αν και δεν είναι δηλωτικός της σημασίας των πληροφοριών που παρέχονται.

Λέξεις κλειδιά: πάπυροι, Γυμνάσιον, Εφηβεία

15861

Η ΑΣΚΗΣΗ ΚΑΙ Η ΛΟΥΤΡΟΘΕΡΑΠΕΙΑ ΩΣ ΜΕΣΟ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΗΣ ΝΟΣΟΥ ΣΤΟ ΒΥΖΑΝΤΙΟ

Σταυρακάκης Ν., Αλμπανίδης Ε., Δούδα Ε., Τοκμακίδης Σ., Μπιτσιός Α.

Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Τ.Ε.Φ.Α.Α.

nstayrakakis@hotmail.com

EXERCISE AND THE BATH THERAPY AS MEANS OF DISEASE REHABILITATION IN BYZANTIUM.

N. Stavrakakis, E. Albanidis, H. Douda, S. Tokmakidis, A. Mpitsios

Democritus University of Thrace, D.P.E.S.S.

Οι θεραπευτικές ιδιότητες του νερού και της άσκησης υπήρξαν γνωστές από την αρχαιότητα. Διαχρονικά η χρήση του λουτρού ήταν ευρέως διαδεδομένη στον ελλαδικό χώρο. Τα λουτρά αποτελούσαν χώρους καθαριότητας και μέσο ίασης κατά την διάρκεια του Βυζαντίου ενώ η άσκηση ως μέσο προαγωγής της υγείας αναφερόταν κυρίως στα πλαίσια της στρατιωτικής εκπαίδευσης. Κυριότερες πηγές πληροφοριών για το θέμα της άσκησης και της λουτροθεραπείας ως μέσο αποκατάστασης της νόσου και τρόπου προαγωγής της υγείας κατά την περίοδο της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας αποτελούν το 6ο βιβλίο των «Ιατρικών συναγωγών» του Ορειβάσιου, το «περί λουτρού» του Μιχαήλ Ψελλού, η «Αλεξιάς» της Άννας Κομνηνής και το «Βυζαντινών βίος και πολιτισμός» του Φαίδωνα Κουκουλέ. Σύμφωνα με τα ερευνητικά δεδομένα, σε όλη τη βυζαντινή επικράτεια υπήρχαν δημόσια λουτρά για τις ανάγκες των κατοίκων, ανεξαρτήτως φύλου, επαγγέλματος και κοινωνικής τάξης. Ο Μιχαήλ Ψελλός υπογραμμίζει την αξία του λουτρού για την υγεία του ανθρώπου αλλά καταδικάζει την πολυτέλειά του. Τα τυπικά της λειτουργίας και ίδρυσης των μονών περιγράφουν τη χρήση του λουτρού από τους ασθενείς στα μοναστηριακά νοσοκομεία, η συχνότητα των οποίων καθορίζεται ανάλογα με την ιατρική οδηγία. Έτσι η λουτροθεραπεία παρέμεινε ένα βασικό μέσο προαγωγής και αποκατάστασης της υγείας. Πέραν αυτών, στο Βυζάντιο υπήρχε ο συμβολικός χαρακτήρας του λουτρού και ο συσχετισμός του με τη θρησκεία, όπου η Εκκλησία αποκαλείτο πνευματικό βαλανείο και ο Θεός ήταν ο Βαλανεύς. Για την μέθοδο της λουτροθεραπείας, ακολουθήθηκαν οι ελληνιστικές επιταγές της υγείας, ή αυτές της ύστερης αρχαιότητας. Αντίθετα, η άσκηση ως μέσο προαγωγής της υγείας αναφέρεται αρχικά μόνο στα πλαίσια της στρατιωτικής εκπαίδευσης, όπως περιγράφει Λέοντας ΣΤ' ο Σοφός στα Τακτικά. Η Άννα Κομνηνή αναφέρει ότι η άσκηση απέβλεπε πρωταρχικά στην υγεία, αξία που πρεσβεύεται έως σήμερα μέσα από την ερασιτεχνική άθληση. Η προσπάθεια της απαλλαγής του βυζαντινού κράτους από τις αρχαίες θρησκείες, τροποποίησε την αντίληψη για το σώμα και το ρόλο της άσκησης, δημιουργώντας ένα μοντέλο που στηρίχτηκε στην παραδοσιακή σωματική δραστηριότητα. Αν και το βυζαντινό κράτος προσπάθησε να αποσχισθεί πλήρως από το αρχαιοελληνικό παρελθόν, διατήρησε δύο σημαντικά στοιχεία, τη λουτροθεραπεία και την άσκηση. Έτσι κατόρθωσε μέσα από αντιφάσεις που προσέκρουαν στην παράδοση και τη θρησκεία, να τα αποδεχθεί ως μέσο προαγωγής υγείας, λόγω της σημασίας που έδιναν οι βυζαντινοί στο ανθρώπινο σώμα και τον προορισμό του.

Λέξεις κλειδιά: Λουτροθεραπεία, άσκηση, Βυζάντιο.

15968

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΤΗΣ ΔΙΚΤΑΤΟΡΙΑΣ 1967-74

Γιαννακόπουλος Α., Αλμπανίδης Ε.

Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Τ.Ε.Φ.Α.Α.

agianna@phyed.duth.gr

THE HELLENIC OLYMPIC COMMITTEE DURING DICTATORSHIP 1967-74

A. Giannakopoulos, E. Albanidis

Democritus University of Thrace, D.P.E.S.S.

Σκοπός της μελέτης αυτής ήταν η συλλογή και επεξεργασία στοιχείων σχετικά με την ύπαρξη και λειτουργία της Ελληνικής Ολυμπιακής Επιτροπής (Ε.Ο.Ε.) κατά την περίοδο της Δικτατορίας 1967-74. Ως πηγές χρησιμοποιήθηκαν τα πρωτότυπα αρχεία της Ε.Ο.Ε. με τα αντίστοιχα πρακτικά συνεδριάσεων και αποφάσεων, εφημερίδες πανελλήνιας κυκλοφορίας της εποχής και οι περιοδικές εκδόσεις του Σ.Ε.Γ.Α.Σ.. Η ιστορία και η ύπαρξη της Ε.Ο.Ε. είναι στενά συνδεδεμένη με την αναβίωση των Ολυμπιακών Αγώνων. Η Ε.Ο.Ε. ιδρύθηκε στην Αθήνα, στις 24 Νοεμβρίου του 1894 με πρώτο Πρόεδρο τον τότε Διάδοχο Κωνσταντίνο. Την ίδια ημέρα διεξήγαγε και την πρώτη της συνεδρίαση με θέμα την διοργάνωση των πρώτων Σύγχρονων Ολυμπιακών Αγώνων του 1896. Κύριες αρμοδιότητες της Ε.Ο.Ε., ήταν: (α) η οργάνωση των Πανελληνίων και Ολυμπιακών Αγώνων, (β) η διαχείριση του Παναθηναϊκού Σταδίου και (γ) η συμμετοχή των Ελλήνων αθλητών σε αγώνες του εξωτερικού. Η Ε.Ο.Ε. απαρτιζόταν από δώδεκα μέλη, από τους εκπροσώπους των Εθνικών Ομοσπονδιών Ολυμπιακών Αθλημάτων, έναν εκπρόσωπο του Συμβουλίου της Επικρατείας, έναν Κυβερνητικό Επίτροπο (για τις περιόδους 1966-68 & 1973-74), έναν εν ενεργεία αθλητή ή παλαιό αθλητή και μία εν ενεργεία αθλήτρια ή παλαιά αθλήτρια, που έχουν λάβει μέρος τουλάχιστον σε Ολυμπιακούς Αγώνες. Στην Ε.Ο.Ε. κατά την περίοδο 1967-74 συμμετείχαν κυβερνητικά στελέχη στη σύνθεσή της ως πρόεδροι (Θεοδόσιος Παπαθανασιάδης αντιστράτηγος ε.α., Σπυρίδων Βελιανίτης αντιστράτηγος

* Η συμμετοχή στο συνέδριο με προφορική ανακοίνωση πιστοποιείται από το παρόν ηλεκτρονικό αρχείο.

* The participation in the congress with an oral presentation is certified through this electronic file.

ε.α.), ως μέλη (Πύρρος Λάππας αντιναύαρχος ε.α., Ηλίας Τσουκαλάς πλοίαρχος ε.α.), έδειξε της σημασίας που δόθηκε από το καθεστώς. Παράλληλα σε συνεδριάσεις της Ε.Ο.Ε. παραβρίσκονταν ο Γ.Γ. Αθλητισμού κ. Ασλανίδης, αν και ήταν εκτός Δ.Σ.. Πάρθηκαν αποφάσεις για τη δημιουργία σταδίων και γηπέδων σε όλη την Ελλάδα, την ανακατασκευή και προετοιμασία του σταδίου «Γ. Καραϊσκάκης» για την πραγματοποίηση των αγώνων στίβου του Ευρωπαϊκού Πρωταθλήματος (1969), τη διοργάνωση του τελικού Ευρωπαϊκού κυπέλλου μπάσκετ (1968 ΑΕΚ-Σλάβια), την πραγματοποίηση των Βαλκανικών αγώνων στίβου (1968-Αθήνα), τη διοργάνωση του Ευρωπαϊκού πρωταθλήματος μπάσκετ παιδών (1970-Αθήνα), τη τέλεση του Παγκοσμίου πρωταθλήματος κωπηλασίας (1970-Ιωάννινα), τη διοργάνωση του τελικού κυπέλλου Κυπελλούχων ποδοσφαίρου (1973-Θεσ/νικη Λιντς-Μίλαν), την έγκριση για προετοιμασία επίλεκτων αθλητών και τη συμμετοχή τους στους Ο.Α. 1968 και 1972, έγκριση και χορήγηση υποτροφίας για την μετάβαση του επικοντιστή Παπανικολάου στην Αμερική για σπουδές και παράλληλη προετοιμασία του αθλητή. Από τα προαναφερόμενα προκύπτει ότι μέλη της Ε.Ο.Ε. κατά την περίοδο 1967-74 ήταν άτομα ελεγχόμενα του καθεστώτος που ο χώρος ευθύνης τους έδινε το δικαίωμα να ελέγχουν και ν' αποφασίζουν για τις αθλητικές δραστηριότητες που διοργανώνονταν στην Ελλάδα αλλά και συμμετοχές αθλητών στο εξωτερικό. Έτσι η Ε.Ο.Ε. με τους στόχους και τις ενέργειές της επιτελούσε τους σκοπούς του καθεστώτος που ήθελε να χειραγωγήει και να ελέγχει πλήρως ακόμα και τον αθλητισμό της εποχής.

Λέξεις κλειδιά: 1967-74, χούντα, Ε.Ο.Ε.

16063

Η ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΣΤΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΤΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΚΟΥΜΑ, ΒΙΕΝΝΗ 1820.

Φανιόπουλος Χ., Λιάνδη Π., Βουζανίδου Ε.

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Τ.Ε.Φ.Α.Α., 3rd High School of Edessa, 7ο Γυμνάσιο Καβάλας

fanlaki2@otenet.gr

THE PHYSICAL EDUCATION OF CHILDREN IN THE CONSTITUTION PHILOSOPHY OF CONSTANTINE KOUUMA, VIENNA, 1820.

C. Faniopoulos, P. Liandi, E. Vouzanidou

Aristotle University of Thessaloniki, D.P.E.S.S., 3ο Γυμνάσιο Έδεσσας, 7th High School of Kavala

Οι δύο πρώτες δεκαετίες του 19ου αιώνα χαρακτηρίζονται από την κορύφωση της προσπάθειας των Ελλήνων διανοουμένων να μετακενώσουν στους Έλληνες τις γνώσεις, τις ανακαλύψεις και τα επιτεύγματα του ανθρώπινου νου, περιουσία ως τότε των φωτισμένων εθνών της Ευρώπης θεμελιωμένη ωστόσο στην αρχαία ελληνική κληρονομιά. Στα πλαίσια της προσπάθειας αυτής υιοθετήθηκε η έκδοση εφημερίδων και περιοδικών, αλλά και βιβλίων με περιεχόμενο μεταφράσεις επιστημονικών άρθρων που δημοσιεύονταν στην Εσπερία, καταγραφή και τρόπο λειτουργίας των ελληνικών σχολείων στον έσω και έξω Ελληνισμό, όπως και απόψεις των Ελλήνων διανοουμένων σχετικά με τρέχοντα θέματα. Η Βιέννη κρατούσε τα σκήπτρα της ελληνικής εκτυπωτικής δραστηριότητας. Ο Κωνσταντίνος Κούμας σημαντικός Έλληνας εκπαιδευτικός και φιλόσοφος, που ανήκε στο στενό κύκλο του Κοραή, γεννήθηκε στη Λάρισα το 1777. Σπούδασε κοντά στον Ιωάννη Πέζαρο στον Τύρναβο και στη συνέχεια πέρασε στην Κωνσταντινούπολη, στα Αμπελάκια και τελικά στη Βιέννη. Οι ιδιαίτερες σπουδές του ήταν φυσικές και φιλοσοφικές. Όσον αφορά τώρα την παρούσα εργασία, μεγάλο ενδιαφέρον παρουσιάζει το Σύνταγμα Φιλοσοφίας του σε 4 τόμους, το οποίο εκδόθηκε στη Βιέννη στο διάστημα από το 1818 ως το 1820. Στο έργο αυτό του Κούμα και ειδικότερα στον τέταρτο τόμο βρίσκουμε τα στοιχεία που μας ενδιαφέρουν. Συγκεκριμένα στο δεύτερο κεφάλαιο υπάρχει ο τίτλος: Περί σωματικής αγωγής. Όπου αναφέρει μεταξύ άλλων ότι: Η σωματική αγωγή περιλαμβάνει όλους τους κανόνες, δια των οποίων βοηθείται ο του παιδικού σώματος οργανισμός εις το να μορφωθή και διαπλασθή τακτικώς..... και να γείνη η απαιτούμενη αύξησης και φυσική ανάπτυξις του σώματος του παιδιού. Στο κεφάλαιο Γ' του ίδιου βιβλίου υπάρχει ο τίτλος: Περί της του πολίτου αγωγής και της των κορασιών. Εκεί για τη σωματική αγωγή των κοριτσιών σημειώνει: Η σωματική λοιπόν αγωγή των κορασιών πρέπει να έχη σκοπόν την υγιάν και το κάλλος και την τρυφερότητα της οργανικής μορφής, και τας δεξιότητας εκείνας, δια των οποίων αποκτά το σώμα ευκαμψίαν, ισχύν, γύμνασιν και θέλγητρα. Διαφαίνεται και στα δύο κεφάλαια, ότι ο σκοπός της σωματικής γύμνασης αγοριών και κοριτσιών είναι η σωστή ανάπτυξη του σώματος και η διατήρηση της υγείας. Όπως σωστά παρατηρεί ο Π. Κονδύλης, ο Κούμας προσπαθεί να προσφέρει το καλύτερο μέσο για τη διατήρηση και προαγωγή της σωματικής και ψυχικής υγείας του ατόμου.

Λέξεις κλειδιά: Κων/νος Κούμας, Σύνταγμα Φιλοσοφίας, Σωματικές ασκήσεις και Διαφωτισμός

16094

Η ΦΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΤΩΝ ΘΗΛΕΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ 19 ΑΙΩΝΑ

Βουζανίδου Ε., Αλμπανίδης Ε., Φανιόπουλος Χ.

Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Τ.Ε.Φ.Α.Α. , Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Τ.Ε.Φ.Α.Α., Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Τ.Ε.Φ.Α.Α.

evouzani@sch.gr

GIRLS' PHYSICAL EDUCATION IN THE GREEK PRIMARY AND SECONDARY EDUCATION IN 19TH CENTURY

E. Vouzanidou, E. Albanidis, C. Faniopoulos

Democritus University of Thrace, D.P.E.S.S. , Democritus University of Thrace, D.P.E.S.S., Aristotle University of Thessaloniki, D.P.E.S.S.

Σκοπός της εργασίας είναι η παρουσίαση της πορείας του μαθήματος της φυσικής αγωγής θηλέων στα σχολεία της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης από το 1834 όταν εισάγεται το μάθημα στα δημοτικά σχολεία μέχρι το 1899 όταν με το νόμο ΒΧΚΑ ορίζεται η φυσική αγωγή ως υποχρεωτικό μάθημα στα σχολεία αρρένων και θηλέων σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης. Παράλληλα, παρουσιάζεται η πορεία της εκπαίδευσης των γυμναστριών την προαναφερθείσα περίοδο. Η έρευνα στηρίχτηκε σε πηγές: νομοθεσία, αρχαικό υλικό εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, περιοδικός τύπος και σε βοηθήματα: βιβλιογραφικό υλικό. Η φυσική αγωγή των θηλέων ακολούθησε τη γενικότερη πορεία της γυναικείας εκπαίδευσης η οποία για λόγους κοινωνικούς και οικονομικούς την εποχή αυτή βρίσκεται στο περιθώριο της κρατικής μέριμνας. Στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση το μάθημα της φυσικής αγωγής προβλέπεται μόνο για τα αγόρια παρόλο που σε αρκετά σχολεία, λόγω της έλλειψης σχολείων θηλέων, φοιτούν μαζί αγόρια και κορίτσια. Στα πλαίσια των επικρατούντων αντιλήψεων σχετικά με την γυναικεία εκπαίδευση, η εισαγωγή του μαθήματος της φυσικής αγωγής στα κορίτσια στο σχολικό πρόγραμμα απασχολεί και προβληματίζει τους εκπροσώπους της πολιτείας και τους διανοούμενους της εποχής. Η δευτεροβάθμια εκπαίδευση των κοριτσιών αποτελεί ιδιωτική πρωτοβουλία, με σπουδαιότερο φορέα τη Φιλεκπαιδευτική Εταιρεία. Στο πρόγραμμα του σχολείου το μάθημα της φυσικής αγωγής εισάγεται το 1858. Η μέριμνα για την εκπαίδευση των γυμναστριών εκδηλώνεται το 1891 με την ίδρυση της σχολής γυμναστριών από τον Πανελλήνιο Γυμναστικό Σύλλογο, ενώ το κράτος χορηγεί για πρώτη φορά δίπλωμα γυμνάστριας το 1898.

Λέξεις κλειδιά: ΦΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ, ΓΥΝΑΙΚΑ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

16324

ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΙΣ, ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΚΑΙ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΜΕ ΚΥΡΙΟ Ή ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΘΕΜΑ ΤΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΦΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΠΟΥ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΗΚΑΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΑ

Λάμπρου Χ., Σεραφειμίδης Ι., Κωνσταντίνου Λ.

National and Kapodistrian University of Athens, D.P.E.S.S. , Χριστοπούλου 8, 54635, Θεσσαλονίκη, Α.Π.Θ., Παιδαγωγικό Τμήμα Δ.Ε., (Μ.Δ.)

chrisplamprou@sch.gr

PRIMARY CONGRESSES, SEMINARS AND TRAINING COURSES ON SCHOOL PHYSICAL EDUCATION HELD IN GREECE SINCE ITS FOUNDING AS A STATE

C. Lamprou, I. Serafimidis, L. Konstantinou

E.K.P.A. Τ.Ε.Φ.Α.Α. , Christopoulou 8, 54635, Thessaloniki, Aristotle University of Thessaloniki- Pedagogical Department of Primary Education

Σκοπός της εργασίας αυτής είναι η συγκέντρωση, καταγραφή και επεξεργασία στοιχείων αναφορικά με σημαντικές επιμορφωτικές συναντήσεις, συνέδρια και σεμινάρια τα οποία είχαν ως κύριο ή επιμέρους θέμα τη σχολική Φ.Α. και πραγματοποιήθηκαν στην Ελλάδα από την ίδρυση του κράτους μέχρι σήμερα. Ως επιμέρους στόχος τέθηκε ο εντοπισμός των υπεύθυνων φορέων αλλά και των πρακτικών και λουπών στοιχείων τα οποία είναι διαθέσιμα σε βιβλιοθήκες και αρχεία. Οι κύριες πηγές άντλησης πληροφοριών υπήρξαν: η διαθέσιμη βιβλιογραφία, το αρχείο του Ι. Χρυσάφη, το αρχείο του Ί. Ιωαννίδη, το προσωπικό αρχείο του Ι. Σκορδίλη και της συζύγου του, το αρχείο του Ι. Σεραφειμίδη, το αρχείο των πρακτικών του Π.Ι./Κ.Ε.Μ.Ε., το αρχείο περιοδικών εκδόσεων της Π.Ε.Π.Φ.Α. και το αρχείο περιοδικών εκδόσεων της Ε.Γ.Β.Ε. Η πρωτοβουλία αυτών των εκπαιδευτικών δράσεων αρχικά ανατέθηκε σε κάθε νομό στους κατά τόπους επιθεωρητές της εκπαίδευσης. Εκτός όμως των επιθεωρητών, υπεύθυνη ήταν η κεντρική διοίκηση, δηλαδή το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και οι σχετιζόμενοι θεσμοθετημένοι φορείς, όπως για παράδειγμα το Π.Ι./Κ.Ε.Μ.Ε για την περίοδο μετά το 1964. Στις συγκεκριμένες δραστηριότητες, σημαντικό ρόλο

* Η συμμετοχή στο συνέδριο με προφορική ανακοίνωση πιστοποιείται από το παρόν ηλεκτρονικό αρχείο.

* The participation in the congress with an oral presentation is certified through this electronic file.

φαίνεται ακόμη ότι έπαιξαν μορφωτικοί σύλλογοι, επιστημονικές εταιρείες και συνδικαλιστικές εκπαιδευτικές οργανώσεις καθώς και οι σχολές/τμήματα εκπαίδευσης εκπαιδευτικών Φ.Α. και ειδικά τα Τ.Ε.Φ.Α.Α. από την ίδρυσή τους μέχρι σήμερα. Εκπαιδευτικά θέματα εντοπίζεται να συζητούνται από τους λειτουργούς της εκπαίδευσης (εκπαιδευτικούς και ανώτερα στελέχη) και στις τακτικές ετήσιες γενικές συνελεύσεις των οργανώσεών τους. Επίσης, με την πρωτοβουλία ή/και συνεργασία στελεχών υπουργείων παιδείας άλλων χωρών καθώς και διεθνών επιστημονικών οργανώσεων, συγκαλούνται στη χώρα και εκπαιδευτικά συνέδρια, στα οποία αρχικά αποδόθηκε η ονομασία σεμινάρια. Η παρατηρούμενη ευρύτητα και πολυμορφία των εμπλεκόμενων φορέων στο εξεταζόμενο θέμα, αναδεικνύει μια σειρά από συναφή ζητήματα όπως: α) τις επιστημονικές, εκπαιδευτικές και κοινωνικές ζυμώσεις οι οποίες πραγματοποιήθηκαν διαχρονικά στο χώρο της Σχολικής Φ.Α. και β) τον ουσιαστικό ρόλο των συγκεκριμένων εκπαιδευτικών δράσεων στην πραγματοποίηση-υλοποίηση μεταρρυθμιστικών αποφάσεων και προσπαθειών.

Λέξεις κλειδιά: Επιμόρφωση στη σχολική Φ.Α., Συνέδρια, Σεμινάρια

16399

Η ΑΝΟΔΟΣ ΚΑΙ ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ ΠΕΤΟΣΦΑΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ ΣΤΗΝ Α' ΕΘΝΙΚΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ

**Κασαμπάλης Α., Γιαννακόπουλος Α., Αλμπανίδης Ε., Πυλιανίδης Θ., Φαράτσης Ι., Πρωτοψάλτης Σ.
Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Τ.Ε.Φ.Α.Α.**

agianna@phyed.duth.gr

THE RISE AND THE EARLY YEARS OF THE VOLLEYBALL TEAM "ΕΘΝΙΚΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ" IN A' DIVISION

**A. Kasabalis, A. Giannakopoulos, E. Albanidis, T. Piliandis, I. Faratsis, S. Protopsaltis
Democritus University of Thrace, D.P.E.S.S.**

Σκοπός της εργασίας αυτής ήταν να παρουσιάσει στοιχεία σχετικά με την ομάδα Πετοσφαίρισης του Μ.Γ.Σ. Εθνικού Αλεξανδρούπολης, από την δημιουργία της και τα πρώτα βήματα της ομάδας στο πανελλήνιο πρωτάθλημα της Α' Εθνικής κατηγορίας. Το γεγονός της παρουσίας μιας επαρχιακής ομάδας από την ακριτική Θράκη και τον Έβρο, αποκτά ιδιαίτερο ενδιαφέρον αφού είχε να συναγωνιστεί συλλόγους με ιστορία από την Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη, παραδοσιακές δυνάμεις του αθλήματος. Ως πηγές χρησιμοποιήθηκαν αρχεία και αρχαιακό υλικό από το ΣΕΓΑΣ, αρχαιακό υλικό από την Ε.Ο.ΠΕ., εφημερίδες πανελληνίας και τοπικής κυκλοφορίας, έγγραφα από τα γενικά αρχεία του κράτους και προφορικές μαρτυρίες αθλητών που αγωνίστηκαν εκείνη την εποχή. Η ομάδα Πετοσφαίρισης του Μ.Γ.Σ. Εθνικού Αλεξανδρούπολης ανήλθε στην ανώτατη κατηγορία του αθλήματος το 1970 μετά από τη συμμετοχή της στο Πανεπαρχιακό πρωτάθλημα της εποχής, όπου κατετάγη στην πρώτη προνομιούχο θέση που οδηγούσε στην ανώτερη αγωνιστική κατηγορία Πετοσφαίρισης ανδρών. Η νίκη στον τελικό επί της Γ.Ε. Αγρινίου με 3-0 σετ, έβαλε γερά θεμέλια για μια μακρόχρονη και γεμάτη επιτυχίες πορεία της ομάδας, η οποία απρόσκοπτα συνεχίζεται μέχρι και σήμερα. Οι θέσεις που κατέλαβε η ομάδα του Μ.Γ.Σ. Εθνικού Αλεξανδρούπολης στα πέντε πρώτα χρόνια της παρουσίας της στην ανώτερη κατηγορία ήταν: αγωνιστική περίοδος 1970-71 – 11η θέση, αγωνιστική περίοδος 1971-72 – 7η θέση, 1972-73 – 8η θέση, 1973-74 – 6η θέση, 1974-75 – 4η θέση. Οι αθλητές που συμμετείχαν στην ομάδα βόλεϊ του Μ.Γ.Σ. Εθνικού Αλεξανδρούπολης ήταν αθλητές του συλλόγου που συμμετείχαν σε άλλα αθλήματα ή αγωνίσματα όπως κλασικός αθλητισμός, ποδόσφαιρο κ.λ.π. Πρώτος προπονητής της ομάδας ήταν ο Γιώργος Φουτσιτζίδης, καθηγητής Φυσικής Αγωγής και παλιός πρωταθλητής Ελλάδος στο άλμα τριπλούν. Αρκετοί αθλητές που αγωνίστηκαν στον Μ.Γ.Σ. Εθνικό Αλεξανδρούπολης αργότερα, μεταγράφηκαν σε μεγάλες ομάδες του κέντρου (ΠΑΟ, ΟΣΦΠ). Η παρουσία της ομάδας βόλεϊ του Μ.Γ.Σ. Εθνικού Αλεξανδρούπολης από τη δημιουργία της μέχρι σήμερα, στις ανώτερες κατηγορίες του αθλήματος, δείχνει ότι έκανε τους κατοίκους της πόλης ν' αγαπήσουν το άθλημα και να παρακολουθούν ακόμη και στις μέρες μας, τους αγώνες της ομάδας με ιδιαίτερο ενδιαφέρον. Ήταν κάτι πρωτοποριακό η συμμετοχή μιας ομάδας από μια μικρή επαρχιακή πόλη σε πανελλήνιο πρωτάθλημα Πετοσφαίρισης ανδρών.

Λέξεις κλειδιά: επαρχιακή πόλη, παρουσία-επιτυχίες, Πετοσφαίριση

16744

Η ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΜΑΚΡΟΚΟΥΛΤΟΥΡΑΣ ΚΑΙ Η ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΩΝ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΩΝ ΙΔΕΩΔΩΝ ΜΕΣΩ ΤΟΥ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΑΔΑ

Οικονόμου Ε., Κυριαζής Ν., Οικονόμου Δ.

Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Τμήμα Οικονομικών Επιστημών, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Τ.Ε.Φ.Α.Α.

* Η συμμετοχή στο συνέδριο με προφορική ανακοίνωση πιστοποιείται από το παρόν ηλεκτρονικό αρχείο.

* The participation in the congress with an oral presentation is certified through this electronic file.

emmoikon@uth.gr

THE THEORY OF MACROCULTURE AND THE PROMOTION OF DEMOCRATIC IDEALS THROUGH SPORTS IN ANCIENT GREECE.

E. Economou, N. Kyriazis, D. Economou

University of Thessaly, Department of Economic Studies, University of Thessaly, D.E.P.S.S.

Η παρούσα εργασία αποσκοπεί στο να καταδείξει το πλαίσιο εκείνο αλλά και τον τρόπο δια του οποίου οι αξίες και τα ήθη τα οποία σταδιακά αναπτύχθηκαν μέσω του αθλητισμού στην αρχαία Ελλάδα από τη Μυκηναϊκή εποχή και έπειτα, μεταφέρθηκαν τελικά στο χώρο της πολιτικής, επενεργώντας θετικά και καταλυτικά στην ανάπτυξη της δημοκρατίας ως πολιτειακού φαινομένου, κατά την κλασική αρχαιότητα, με ποιο χαρακτηριστική έκφραση, αυτή της περίπτωσης της αρχαίας Αθήνας. Για να το επιτύχουμε αυτό χρησιμοποιούμε, μέσα από μια διεπιστημονική προσέγγιση, τη θεωρία Macroculture (Μακροκουλτούρα) που προέρχεται ως εννοιολογικό εργαλείο από τη θεωρία Οργάνωσης των Επιχειρήσεων. Η θεωρία της μακροκουλτούρας υποστηρίζει ότι από τη λειτουργία και τον τρόπο δράσης μιας επιχείρησης, ενός οργανισμού ή και μιας κοινωνίας εν γένει, σταδιακά δύναται να διαμορφωθεί ένα σύστημα το οποίο ενσωματώνει ένα σύνολο από κοινές αξίες, πρότυπα συμπεριφοράς, πεποιθήσεων και ρουτινών τα οποία διαμοιράζονται ή είναι προσβάσιμα μεταξύ των μελών τους. Διενεργείται δηλαδή ένας αποτελεσματικός συντονισμός δράσεων μεταξύ ανεξάρτητων οικονομικά δρώντων υποκειμένων με τρόπο τέτοιο που να καθίσταται ικανός στο να συμβάλλει στην παροχή ενός συνόλου ευρέως κατανοητών κανόνων συμπεριφοράς και δράσης. Αναδιφώντας στις αρχαίες πηγές για μια περίοδο που ξεκινά από τη μυκηναϊκή εποχή (πχ., Ομηρικά Έπη) αλλά και στη σύγχρονη ακαδημαϊκή βιβλιογραφία, εξετάζουμε το κατά πόσο οι αξίες που αναπτύχθηκαν στο χώρο του αθλητισμού στην αρχαία Ελλάδα μεταλαμπαδευτήκαν σταδιακά στην πολιτική οδηγώντας στη δημοκρατία του Κλεισθένη και του Περικλή. Τα ευρήματά μας καταδεικνύουν ότι μέσω των αθλητικών δραστηριοτήτων, όπως η πάλη, ο αγώνας δρόμου ταχύτητας, η δισκοβολία, η τοξοβολία, ο ακοντισμός κλπ αναπτύχθηκε μεταξύ των αγωνιζόμενων ένα σύστημα αξιών, όπως, ισότητα, τιμιότητα, ακεραιότητα χαρακτήρα, αλτρουισμός, αρετή, άμιλλα, "ομόνοια" (κοινές αντιλήψεις-πεποιθήσεις), φιλία, κλπ. Βρήκαμε ότι οι αρχαίοι αθλητές λειτουργούσαν ως ένας ενιαίος οργανισμός, όπως προτείνει η θεωρία της μακροκουλτούρας, βάσει ενός πλέγματος αξιών που λειτουργούσε διαδραστικά επί του συνόλου των συμμετεχόντων στις αθλητικές δραστηριότητες. Βρήκαμε ακόμη ότι οι ανώτερες αθλητικές αξίες και ήθη "διαχύθηκαν" από το χώρο του αθλητισμού στο χώρο της πολιτικής συμβάλλοντας καταλυτικά στην παράγωγή νέων αξιακών πρότυπων, όπως πατριωτισμός, αμοιβαία εμπιστοσύνη, αυτοθυσία και γενναιότητα (ως προς την υπεράσπιση των πόλεων-κρατών από εξωτερικές απειλές, με μεγαλύτερη την περσική εισβολή - 490-479 π.Χ.), καθώς και στην ανάπτυξη της ελευθερίας του λόγου και της "ισηγορίας" (δικαίωμα στην έκφραση), αξίες που αποτέλεσαν προϋπόθεση απαραίτητη για την ανάπτυξη του δημοκρατικού φαινομένου με τις μεταρρυθμίσεις του Κλεισθένη του 508 π.Χ.

Λέξεις κλειδιά: Μακροκουλτούρα, αθλητισμός, δημοκρατία